

การประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2564

Evaluation of Operations according to the 5-year Strategic Plan
Office of Disease Prevention and Control 9th Nakhon Ratchasima
during the Fiscal Year 2020-2021

ผกามาศ สุขารี*, บัณฑิต Wannaprapan, ปัทรา สว่างดี, ขนิษฐา ขวัญน้อย

Pagamas Sukharee, Bundit Wannaprapan, Pattara Sawangdee, Khanitha Khannoi

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา

The Office of Disease Prevention and Control 9th Nakhon Ratchasima

*Corresponding author: boom.pagamas1992@gmail.com

(Received: Oct 30, 2023 / Revised: Feb 6, 2024 / Accepted: Mar 20, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยประเมินผลครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา (สคร.9 นครราชสีมา) ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.2563-2564 ประยุกต์ใช้แนวคิด The Deming Cycle (PDCA) และศึกษาความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของหน่วยงานสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 9 เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565 - มกราคม พ.ศ.2566 กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากร สคร.9 นครราชสีมา จำนวน 32 คน และบุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลของรัฐในเขตสุขภาพที่ 9 จำนวน 221 คน ใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบบันทึกข้อมูลการทบทวนเอกสารและแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ แต่ยังไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา สู่การปฏิบัติโดยจัดทำโครงการรองรับ ซึ่งมีกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์มากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.86) และความคิดเห็นต่อโอกาสบรรลุเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.82) ด้านติดตามประเมินผลและการทบทวนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ยังไม่ชัดเจน 2) มีความต้องการต่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ขั้นตอนปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและวัดผลได้ เพื่อให้สามารถประเมินผลสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และกำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน

คำสำคัญ: การประเมิน, ผลการดำเนินงาน, แผนยุทธศาสตร์

Abstract

The objectives of this research were to evaluate the process of the Office of Disease Prevention and Control 9th (ODPC9) Nakhon Ratchasima 5th year strategic plan for Fiscal Year 2020–2021 and to conduct a needs assessment for disease and health hazard surveillance, prevention, and control in health region 9. The Deming Cycle was used for the evaluation. Data were collected through in-depth interviews, questionnaires, and data recording forms from 32 health personnel of the ODPC9 and 221 personnel in Provincial Public Health Office, District Health Office, and Public Hospitals in health region 9 between July 2022 and January 2023. Frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis were used for data analysis. The results indicated that 1) Key performance indicators of the goals were unclear. The strategic implementation comprised ODPC9 projects, with most activities focusing on the first strategy. The majority of implementations had a mean score (\bar{X}) and a standard deviation (S.D.) of 3.89 ± 0.86 , and the opportunity to achieve goals had a mean score (\bar{X}) and S.D. of 3.92 ± 0.82 , indicating a high level. Monitoring, evaluation, and implementation of strategic plan reviews were unclear. 2) The need for operational support was at the highest level of operational steps. It is suggested that monitoring and summative evaluation of the strategic plan for success should be conducted clearly.

Keywords: Evaluation, Performance, Strategic plan

บทนำ

ตามที่กรมควบคุมโรคกำหนดให้ สคร.9 นครราชสีมา มีหน้าที่และอำนาจหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ สนับสนุนการพัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และรูปแบบการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี ประสานและสนับสนุนการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคและภัยสุขภาพ บริเวณชายแดน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง⁽¹⁾ ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 สคร.9 นครราชสีมา จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563–2567) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของหน่วยงาน โดยมีวิสัยทัศน์คือประชาชนในเขตสุขภาพที่ 9 ได้รับการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ระดับมาตรฐานสากล ภายในปี พ.ศ. 2580 ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของการจัดการให้เกิดระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคที่มีประสิทธิภาพ บูรณาการเป็นเอกภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนามาตรฐานการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคที่สอดคล้อง เหมาะสมต่อบริบทของพื้นที่และขยายการใช้ประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับสมรรถนะบุคลากรสู่การเป็นนักป้องกัน ควบคุมโรคมืออาชีพ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับการจัดการภายในองค์กรสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสู่การเป็นองค์กรความรู้รอบรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค⁽²⁾

เพื่อให้การดำเนินงานของ สคร.9 นครราชสีมา มีประสิทธิภาพตามแผนยุทธศาสตร์บรรลุนิเวศน์ของหน่วยงาน และพัฒนาการสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9 ให้ตรงกับความต้องการ และตอบสนองปัญหาในพื้นที่ ทีมวิจัยจึงมีความ

สนใจประเมินแผนยุทธศาสตร์รอบการดำเนินงาน ครึ่งแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.2563–2564 โดยประยุกต์ใช้แนวคิด The Deming Cycle (PDCA) มาเป็นกรอบในการประเมินผลกระบวนการทำงานตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติ การติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข⁽³⁾ และศึกษาความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของหน่วยงานสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 9

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563–2564
2. เพื่อศึกษาความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของหน่วยงานสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 9

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย ใช้วิธีวิจัยเชิงประเมินผล (Evaluation research) โดยประยุกต์ใช้แนวคิด The Deming Cycle (PDCA) มาเป็นกรอบในการประเมินผล เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ร่วมกับการทบทวนข้อมูลจากรายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เก็บข้อมูลในประชากร 2 กลุ่ม ดังนี้

1. การประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ประชากรคือ บุคลากร สคร.9 นครราชสีมา จำนวน 229 คน เก็บข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ เป็นบุคลากร สคร.9 นครราชสีมา ได้แก่รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงานและผู้รับผิดชอบแผนยุทธศาสตร์กลุ่มงานละ 1 คนที่ปฏิบัติงานใน สคร.9 นครราชสีมา ไม่น้อยกว่า 2 ปี มีกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก จำนวน 32 คน

2. การศึกษาความต้องการการสนับสนุน การปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัย สุขภาพของหน่วยงานสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 9 ประชากร คือ บุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลของรัฐ เขตสุขภาพที่ 9 ประกอบด้วย นายแพทย์สาธารณสุข จังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาล สาธารณสุขอำเภอ หัวหน้ากลุ่มงานและผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรค จำนวน 455 คน เก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05⁽⁴⁾ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+N(e^2)}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (จำนวน)

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิด

แทนค่าได้ ดังนี้

$$n = \frac{455}{1+455(0.0025)} = 213 \text{ คน}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 213 คน และในการ วิจัยครั้งนี้ได้เพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อป้องกันการ สูญหายและลดปัญหาการตอบกลับของ แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ในการเก็บข้อมูลจึงเพิ่ม ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 221 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ประยุกต์ใช้แนวคิด The Deming Cycle (PDCA) มาเป็นกรอบในการ ประเมินผล ได้แก่ กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ การติดตามและ ประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขแผนยุทธศาสตร์ 2) แบบบันทึกข้อมูลการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 แบบสอบถามสำหรับตอบด้วยตนเอง ได้แก่

1) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและโอกาสบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ช่วง ปีงบประมาณ พ.ศ.2563–2564 ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อโอกาสบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมาโดยกำหนดระดับมาตรฐานวัดแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่ารวมของลิเกิร์ต (Likert's Scale)⁽⁵⁾ แบ่งระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และ กำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81–2.60 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61–3.40 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41–4.20 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21–5.00 หมายถึง มากที่สุด

2) แบบสอบถามความต้องการต่อการ สนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคและภัยสุขภาพ ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูล ทั่วไป ส่วนที่ 2 ความต้องการต่อการสนับสนุนการ ปฏิบัติงานโดยกำหนดระดับมาตรฐานวัดแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่ารวมของลิเกิร์ต (Likert's Scale)⁽⁵⁾ แบ่งระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และกำหนด เกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81–2.60 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61–3.40 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41–4.20 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21–5.00 หมายถึง มากที่สุด

2.2 แบบบันทึกข้อมูลการทบทวนเอกสารที่ เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า IOC อยู่ ระหว่าง 0.67–1.00 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข

ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและโอกาสบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา เท่ากับ 0.97 และ 0.98 และแบบสอบถามความต้องการต่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพในเขตสุขภาพที่ 9 เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวในประเด็นที่กำหนดไว้ และทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเองผ่านรูปแบบออนไลน์ (Google form) และทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. **ข้อมูลเชิงคุณภาพ** จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้การวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหาและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน โดยอาศัยพรรณนาและมุมมองจากผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก และนำมาสรุปเชิงบรรยายถึงความเชื่อมโยงในประเด็นต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค จุดอ่อน จุดแข็งของการดำเนินงาน แนวทางปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์โดยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงเป็นความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งรายงานต่าง ๆ ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัดในแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา

ผลการศึกษา

1. ผลการประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.2563–2564 พบว่า

1.1 ข้อมูลจากการทบทวนเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึก ตามกรอบ PDCA

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมายจำนวน 28 ราย เป็นเพศชาย 9 ราย เพศหญิง 19 ราย โดยมีตำแหน่งรองผู้อำนวยการ 2 ราย หัวหน้ากลุ่มงาน 14 ราย และผู้ปฏิบัติงาน 12 ราย สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1.1.1 ด้านกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Plan)

สคร.9 นครราชสีมา มีการจัดประชุมทบทวนยุทธศาสตร์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2558–2562 และจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2563–2567 เมื่อวันที่ 27–29 มีนาคม พ.ศ. 2562 ณ โคราชรีสอร์ท จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กระบวนการ

- 1) ทบทวนวิเคราะห์ส่วนที่ขาด ความท้าทายขององค์กร
- 2) ระดมความคิดเห็นในการปรับปรุงวิสัยทัศน์ที่ตอบสนองต่อความท้าทายขององค์กร
- 3) ระดมความคิดเห็นในการกำหนดเป้าประสงค์
- 4) ระบุกิจกรรมสำคัญในการบรรลุแต่ละประเด็นเป้าหมายที่พึงประสงค์
- 5) ทบทวนความเชื่อมโยง สอดคล้องของประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ จากการประชุมดังกล่าวจึงได้แผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ของ สคร.9 นครราชสีมา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ในการดำเนินงาน แต่ยังไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน และจากการทบทวนรายงานการประเมินความพึงพอใจต่อการประชุม พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุม มีความพึงพอใจต่อเนื้อหาและรูปแบบการบริหารจัดการ แต่ยังมีส่วนที่ต้องเพิ่มเติม ได้แก่ ผู้รับผิดชอบโรคเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ มีกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาแต่ไม่นำมาใช้ประกอบในการทบทวนวิสัยทัศน์ ข้อมูลนำเข้ายังไม่รอบด้านควรมีการนำความต้องการ ความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเครือข่ายมาวิเคราะห์

1.1.2 ด้านการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ (Do)

1) การสื่อสารและถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่ผู้ปฏิบัติ กลุ่มยุทธศาสตร์ แผนงานและเครือข่ายมีการสื่อสารและถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์ไปยังผู้ปฏิบัติโดยจัดทำคู่มือแผนยุทธศาสตร์สู่ผู้ปฏิบัติ 3 รูปแบบ ดังนี้

1) แจกเวียนผ่านหนังสือบันทึกข้อความให้กลุ่มงานรับทราบ

2) อัปโหลดในเว็บไซต์ของหน่วยงาน

3) จัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสม ทำให้บุคลากรสามารถเข้าถึงแผนยุทธศาสตร์ได้ง่าย แต่บางส่วนยังเห็นว่าควรมีการเพิ่มวิธีการสื่อสารและถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้บุคลากรเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์

2) จากการทบทวนเอกสารการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 มีการดำเนินโครงการทั้งหมด 28 โครงการ 142 กิจกรรม สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 115 กิจกรรม ร้อยละ 80.99 และปีงบประมาณ พ.ศ.2564 มีโครงการทั้งหมด 41 โครงการ 160 กิจกรรม สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 144 กิจกรรม ร้อยละ 90.00 เมื่อจำแนกความสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2564 มีกิจกรรมที่สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ไปในทิศทางเดียวกันโดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 มากที่สุด รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2, 3, 5 และ 4 ตามลำดับ

1.1.3 ด้านการติดตามและประเมินผล (Check)

มีการกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการรายไตรมาส ผ่านระบบ Estimates SM จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่า ยังไม่มีแนวทางติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน

ผู้ให้สัมภาษณ์จึงให้ความคิดเห็นว่า ควรมีการกำหนดกลุ่มงานที่รับผิดชอบ วิธีการประเมินกรอบระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลให้ชัดเจน

1.1.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act)

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความคิดเห็นว่าหน่วยงานควรมีการทบทวนความเหมาะสมของแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา เป็นระยะ ๆ โดยการทบทวนก่อนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการเน้นให้มีการปรับปรุงแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย อีกทั้งควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ พร้อมทั้งคืนข้อมูลผลการประเมินให้กับกลุ่มงานรับทราบ เพื่อให้ทุกกลุ่มงานสามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

1.2 ผลการสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและโอกาสบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 32 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.50 อายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 53.13 ส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการสาธารณสุข ร้อยละ 75.00 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 78.13 ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มงาน ร้อยละ 46.88

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2564 พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่ออยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.89, S.D. = 0.86) ยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ความคิดเห็นต่อโอกาสบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.82) ยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและโอกาสบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา (n = 32)

ประเด็นยุทธศาสตร์	ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563–2564			ระดับความคิดเห็นต่อโอกาสบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของการจัดการให้เกิดระบบเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคที่มีประสิทธิภาพ บูรณาการเป็นเอกภาพ	4.23	0.72	มากที่สุด	4.18	0.66	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนามาตรฐาน การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ที่สอดคล้อง เหมาะสมต่อบริบทของพื้นที่ และขยายการใช้ประโยชน์	4.09	0.86	มาก	4.05	0.69	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับสมรรถนะบุคลากรสู่การเป็นนักป้องกันควบคุมโรคมืออาชีพ	3.55	0.97	มาก	3.76	1.02	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับระบบการจัดการภายในองค์กรสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง	3.91	0.77	มาก	3.82	0.81	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสู่การเป็นองค์กรความรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค	3.78	0.80	มาก	3.89	0.80	มาก
ภาพรวม	3.89	0.86	มาก	3.92	0.82	มาก

2. ความต้องการต่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพในเขตพื้นที่สุขภาพที่ 9

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 221 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.13 อายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 28.05 ส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการสาธารณสุข ร้อยละ 71.04 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 61.09 และส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลในสังกัดของรัฐ ร้อยละ 49.32

2.2 ผลการสอบถามความต้องการต่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพในเขตสุขภาพที่ 9

หน่วยงานสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 9 มีความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.89, S.D. = 0.92) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนด้านผลิตภัณฑ์วิชาการที่เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ การตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความต้องการต่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพในเขตสุขภาพที่ 9 (n = 221)

ประเด็นการประเมิน	ระดับความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผลผลิตงานวิชาการด้านการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ			
1.1 งานวิจัย	3.77	0.88	มาก
1.2 นวัตกรรม	3.96	0.85	มาก
1.3 คู่มือ	4.10	0.89	มาก
1.4 แนวทางการปฏิบัติงาน	4.26	0.81	มากที่สุด
2. การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ			
2.1 เวชภัณฑ์	4.20	0.75	มาก
2.2 วัคซีน	4.14	0.79	มาก
2.3 การสอบสวนโรค	4.21	0.77	มากที่สุด
2.4 การตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข	4.22	0.81	มากที่สุด
2.5 เทคนิคการใช้และซ่อมบำรุงเครื่องฟ่นเคมีในโรคติดต่อฯ โดยแมลง	3.95	0.97	มาก
2.6 การคัดกรองด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม	3.93	0.91	มาก
2.7 การประเมินรับรองมาตรฐาน	3.73	0.96	มาก
3. การนิเทศงานเฉพาะกิจ	3.18	0.85	ปานกลาง
4. การติดตาม ประเมินผลงาน/โครงการ	3.17	0.86	ปานกลาง
5. การขับเคลื่อนงานป้องกันควบคุมโรคด้วยกลไก พชอ.	3.57	0.84	มาก
6. การประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้/เทคโนโลยี การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	3.86	0.84	มาก
7. การเป็นพี่เลี้ยงให้พื้นที่ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	3.94	0.93	มาก
8. การเป็นวิทยากรให้กับพื้นที่	3.89	0.90	มาก
ภาพรวม	3.89	0.92	มาก

สรุปและอภิปรายผล

1. การประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.2563–2564 เป็นโอกาสในการพัฒนากระบวนการติดตามประเมินผลความสำเร็จ 5 ยุทธศาสตร์เมื่อสิ้นสุดแผนยุทธศาสตร์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Plan) พบว่าการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้ประเมินผลสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ยังไม่ชัดเจน โดยผลการดำเนินงานที่ผ่านมายังวัดได้เพียงว่ามีโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ได้ร้อยละเท่าไร ดังนั้นควรมีการกำหนดตัวชี้วัดให้ชัดเจน สอดคล้องกับคณะทำงานบริหารจัดการความรู้ สำนักนโยบายและแผน⁽⁶⁾ กล่าวว่า กระบวนการในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์ (SWOT analysis) 2) การกำหนดทิศทางของหน่วยงาน (Mission and Vision) 3) กำหนดเป้าประสงค์ 4) กำหนดวัตถุประสงค์ 5) กำหนดดัชนีชี้วัด 6) กำหนดยุทธศาสตร์ ซึ่งดัชนีชี้วัด จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าหน่วยงานสามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้หรือไม่

1.2 ด้านการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ (Do) พบว่า การสื่อสารและถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่ผู้ปฏิบัติ ควรมีการเพิ่มวิธีการสื่อสารและถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้บุคลากรเกิดความเข้าใจและสามารถนำแผนยุทธศาสตร์มาเชื่อมโยงการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ธนพร บุชขาวไล และคณะ⁽⁷⁾ กล่าวว่า การถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการไปสู่การดำเนินงานในระดับพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบาย มีทั้งถ่ายทอดพร้อมกับงานประจำและการจัดประชุมเพื่อชี้แจงงานเป็นการเฉพาะ และมีการถ่ายทอดในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งการพูดคุยโดยตรงกับผู้รับนโยบาย การสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ ทั้งเอกสารประชาสัมพันธ์ วิดีโอและเว็บไซต์ของหน่วยงาน ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติราชการจะจัดทำให้สอดคล้องกับนโยบายจุดเน้นของกรมควบคุมโรค และปัญหาของพื้นที่ ส่วน

ใหญ่จะสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ที่ 1–3 ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มโรค ในส่วนแผนยุทธศาสตร์ที่ 4 และ 5 จะเกี่ยวข้องกับระบบการจัดการภายในองค์กร ทำให้การจัดทำแผนงานโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ.2563–2564 สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ที่ 1 มากที่สุด รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ

1.3 ด้านการติดตามและประเมินผล (Check) พบว่า ยังไม่มีแนวทางติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน ดังนั้นจึงควรกำหนดกลุ่มงานที่รับผิดชอบ วิธีการประเมินกรอบระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลให้ชัดเจน สอดคล้องกับ Ranjalkar และ Chandy⁽⁸⁾ กล่าวว่า การติดตามประเมินผล การมีระบบอภិบาลที่ดีและการเพิ่มศักยภาพ/ความตระหนักในบุคลากรถือเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาแห่งชาติประสบผลสำเร็จ

1.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) พบว่าการทบทวนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ยังไม่ชัดเจน ดังนั้นหน่วยงานควรมีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับพิมพาพร เชื้อบางแก้ว⁽⁹⁾ กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการบริหารยุทธศาสตร์สุขภาพจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงการดำเนินการ มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จของการบริหารยุทธศาสตร์สุขภาพจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-Value <0.01)

2. ความต้องการต่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพในเขตสุขภาพที่ 9 พบว่า ทั้งในระดับ สสจ. รพ. และ สสอ. มีความต้องการการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่ สคร.9 นครราชสีมา ให้การสนับสนุน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ แนวทางการปฏิบัติงาน

สอดคล้องกับการศึกษาของเปรมากร หยาดไธสง และประจักษ์ บัวผัน⁽¹⁰⁾ กล่าวว่า การมีแนวทางปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคโควิด 19 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การประเมินผลครั้งนี้เป็นการทบทวนเอกสารผลการดำเนินงานในอดีต การค้นคว้าเอกสารจึงไม่สามารถทำได้ครบถ้วน สมบูรณ์
2. การสัมภาษณ์เชิงลึกไม่สามารถสัมภาษณ์ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกในการให้สัมภาษณ์ จำนวน 4 ท่าน
3. การนับจำนวนโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สคร.9 นครราชสีมา ยังไม่รวมโครงการและกิจกรรมนอกแผนปฏิบัติราชการ เนื่องจากกลุ่มงานไม่ได้ส่งโครงการไปยังกลุ่มยุทธศาสตร์ แผนงานและเครือข่าย ทำให้ไม่มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. กลุ่มยุทธศาสตร์ แผนงานและเครือข่าย สคร.9 นครราชสีมา ควรมีแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ให้ชัดเจน ได้แก่ กำหนดกลุ่มงานที่รับผิดชอบ วิธีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และกรอบระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล
2. กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานควรมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและวัดผลได้ เพื่อให้สามารถประเมินผลสำเร็จในระยะสิ้นสุดแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ของ สคร.9 นครราชสีมา
3. กลุ่มยุทธศาสตร์ แผนงานและเครือข่าย สคร.9 นครราชสีมา ควรเพิ่มรูปแบบการสื่อสารและการถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์ในทุกกระดับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานโดยวิเคราะห์การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดในแต่ละยุทธศาสตร์ เพื่อให้เห็นถึงผลสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลของรัฐในเขตสุขภาพที่ 9 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

1. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 136 ตอนที่ 78 ก) [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 2566 ธันวาคม 28]. เข้าถึงได้จาก: https://ddc.moph.go.th/uploads/ckeditor2/ethg/file/ministerial_ddc.pdf.
2. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา. คู่มือแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. 2563–2567) [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 2565 มกราคม 1]. เข้าถึงได้จาก: <http://odpc9.ddc.moph.go.th/DPC5/KPI.htm>.
3. Isniah S, Hardi Purba H., Debora F. Plan do check action (PDCA) method: literature review and research issues. Jurnal Sistem dan Manajemen Industri. 2020;4(1):72–81.
4. มารยาท โยทองยศ, ปราณี สวัสดิ์สรพร. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย [อินเทอร์เน็ต]. 2551 [เข้าถึงเมื่อ 2565 มิถุนายน 10]. เข้าถึงได้จาก: <http://dspace>.

<http://dspace.nstru.ac.th:8080/dspace/Bitstream/123456789/1580/3/เอกสารหมายเลข2.pdf> .

5. ขนิษฐา ศรีวินทนา, สมร นุ่มผ่อง, อรทัย พัดเกาะ. การประเมินผลการแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อด้วยกลไก การพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. วารสารสถาบันป้องกันควบคุมโรค เขตเมือง. 2563;5(2):116-128.
6. คณะทำงานบริหารจัดการความรู้ สำนักนโยบายและแผน. คู่มือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 2566 สิงหาคม 1]. เข้าถึงได้จาก: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=92540&filename=index_gov_datainfo.
7. ธนพร บุษบาวไล, ทรงยศ พิลาสันต์, วิลาวรรณ ล้วนคงสมจิตร, ศรีเพ็ญ ตันติเวสส. รายงานผลการประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การจัดการการต่อต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564 [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 2566 กรกฎาคม 20]. เข้าถึงได้จาก: https://www.hitap.net/wp-content/uploads/2021/01/Full-report_AMR.pdf.
8. Ranjalkar J, Chandy SJ. India's National Action Plan for antimicrobial resistance-An overview of the context, status, and way ahead. J Family Med Prim Care. 2019;8(6):1828-1834.
9. พิมพ์พร เชื้อบางแก้ว. การพัฒนาระบบการบริหารยุทธศาสตร์สุขภาพจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 2565;10(1): 81-99.

10. เปรมากร หยาตไธสง, ประจักษ์ บัวผัน. แรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคโควิด-19 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา). 2565;22(2): 175-188.